

מקרה בוחן

רשות מקומית | נתניה

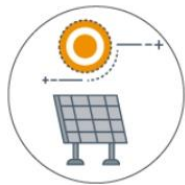
איתנות אנרגטית

רקע

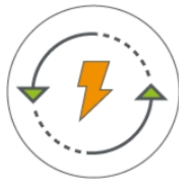
נתניה הינה עיר במחוז מרכז השוכנת לאורך חופי הים התיכון. שטחה 34.75 קמ"ר ואורך חופיה 13.5 ק"מ. העיר הינה השביעית בכמות האוכלוסייה בישראל ומונה כ-274 אלף תושבים (נכון לשנת 2023 לפי נתוני משרד הפנים). העיר צפופה, כ-7000 תושבים לקמ"ר, והמדד הסוציואקונומי של העיר הינו 6. העיר צפויה לגדול לכ-450,000 תושבים עד 2040 בהתאם לתכנית המתאר העירונית. העיר מהווה מוקד מטרופוליני משמעותי לתעסוקה ומסחר וכוללת אזורי תעשייה, משרדים ומרכזי מסחר ופנאי גדולים. רצועת החוף ואתרי הטבע של נתניה מושכים אף הם מבקרים רבים, בעיקר בסופי השבוע. עיריית נתניה בעלת תו היהלום ממכון התקנים היות ומחזיקה בשבעה תקני איכות לרבות תקן 14001 לניהול סביבתי ותקן 50001 לניהול אנרגיה. אגף איכות הסביבה העירוני, היושב תחת מינהל תפעול, אמון על תחום הסביבה והקיימות בעיר ומרכז את התכניות העירוניות להתמודדות עם משבר האקלים. העיר חברה באיגוד ערים לשמירת איכות הסביבה שרון כרמל ובאיגוד ערים לתברואה שרון צפוני ושותפה בארגונים סביבתיים לדוגמת פורום ה-15 ופורום רשויות החוף.

תועלות צפויות

מעבר לאנרגיה מתחדשת- הקמת עשרות מערכות פוטו וולטאיות על נכסים עירוניים ומגרשי ספורט וחניה מידי שנה

הפחתה בצריכת החשמל של נכסי הרשות וחסכון כלכלי משמעותי

התמודדות עם משבר האקלים והפחתה בהיקף פליטות גזי החממה ומזהמי אוויר מתחומי העיר

השפעה חיובית על כ-280,000 תושבים ויותר

העלאת מודעות וקידום פעולות לאיתנות אנרגטית בעסקים בעיר

חסכון של 5% בעלויות החשמל של הנכסים לאור מעבר למספק חשמל פרטי

מעבר לרכב חשמלי באמצעות הקמת עשרות עמדות טעינה לרכב בעיר ושילוב אוטובוסים חשמליים בעיר

ליזי אורון, סמנכ"ל תפעול ותעשיות:

"עיריית נתניה רואה את נושא האיתנות האנרגטית כראשון במעלה. ייצור אנרגיה מחד וחסכון באנרגיה מאידך, הם בעלי השפעה מיטיבה על התושבים ועל הסביבה כאחד. מעבר לכך, המהלך הוכח ככדאי בהיבט הכלכלי. הרשות רואה עצמה כגורם מוביל ומהווה דוגמה לתושבים ולעסקים בתחומה, ולפיכך, בחזוננו קידום פעולות דומות בבתי מגורים ובמבני תעסוקה בעיר ע"י המגזר הפרטי."

פעולה	ערך כלכלי לרשות	ערך סביבתי
תקן וצוות אנרגיה	ניהול אנרגטי של נכסי הרשות וקידום פרויקטים המובילים לחיסכון אנרגטי וכלכלי	יישום פרויקטים המסייעים בהפחתת פליטות גזי חממה ומזהמי אוויר
מחלקת אנרגיה	ניהול מתכלל של תחום האנרגיה ברשות המוביל לחיסכון בהוצאות האנרגיה, לגיוס מענקים וליישום פרויקטים מניבים כלכלית	
תכנית אסטרטגית	הצבת מדיניות ויעדים מדידים ליישום פעולות בתחום האנרגיה מאפשרים ניהול כלכלי נכון	מדיניות ויעדים משולבים בהתמודדות עם משבר האקלים
מעבר לאנרגיה מתחדשת	הכנסה משמעותית מהקמה של עשרות מערכות פוטו וולטאיות על נכסים עירוניים בשנה	סיוע ברמה הלאומית להפחתת השימוש בדלקים פוסיליים
עמדות טעינה לרכב חשמלי	חיסכון בהוצאות דלק לרכבי הרשות	הפחתת שימוש בדלקים וזיהום אוויר במרכזי ערים
יעול אנרגטי	שדרוג מערכות כגון מערכות אקלום ותאורה המובילים לחיסכון של עשרות אחוזים בהוצאות החשמל	הפחתת ייצור חשמל לו השלכות סביבתיות, הפחתת ייצור חשמל מדלקים פוסיליים, להם השלכות סביבתיות שליליות
מעבר למספק חשמל פרטי	הנחה של 5% בעלות החשמל של נכסי הרשות	ערך כלכלי בלבד

עיריית נתניה

מטרת המהלך

עיריית נתניה מהווה דוגמא לרשות המובילה איתנות אנרגטית באמצעות ניהול האנרגיה הרשותית בראייה הוליסטית המשקללת את הצריכה והייצור של האנרגיה בנכסים הרשותיים, ניהול אקטיבי של היבטי האנרגיה השונים ויישום פעולות לייעול והפחתה בצריכת האנרגיה ברשות. בעיריית נתניה, הרשות היחידה בעלת התקן הישראלי לניהול האנרגיה, איזו 50001, פועל מזה שנים צוות אנרגיה עירוני הכולל נציגי המחלקות הרלוונטיות ובניהול של אגף איכות הסביבה. כמו כן הוקמה מחלקת אנרגיה הראשונה בישראל האמונה על ניהול מתכלל של תחום האנרגיה ברשות.

העירייה מובילה את אחד מפרויקטי האנרגיה המתחדשת הגדולים בישראל, הקימה עשרות עמדות טעינה לרכב חשמלי, מיישמת פעולות להתייעלות אנרגטית בתשתיות, מטמיעה הנחיות לתכנון יעיל אנרגטית, הקימה את פורום העסקים הירוק הראשון בישראל ופועלת להעלאת המודעות וחינוך בתחום האנרגיה לעובדים, לציבור ובחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי.

באמצעות ניהול מושכל של משאבי האנרגיה מצליחה עיריית נתניה לקדם התייעלות אנרגטית נכונה ומבוקרת, כזו שמובילה להפחתה במזהמי אוויר ובגזי חממה ותורמת לחסכון כלכלי ולהעלאת המודעות הציבורית לנושא.

אתגרים

1. ריבוי נכסים ומורכבות בניהול בראייה רוחבית וכוללת של צריכות האנרגיה
2. בזבוז חשמל בשל תשתיות ומערכות ישנות וליקויים\אי סדרים בנתונים
3. חוסר סינכרון ותיאום בין בעלי תפקידים שונים המשפיעים על ייצור וצריכת החשמל
4. מורכבות ביישום פרויקטים בתחום האנרגיה בשל חוסר ידע ומקצועיות בתחום

הצעת ייעול

1. שילוב ניהול אנרגיה עירוני כחלק מתכנית העבודה של אגף איכות הסביבה וכחלק מהתמודדות עם משבר האקלים
2. יישום תקן ניהול אנרגיה 50001 באמצעותו מבצעים בקרה אחר ניהול האנרגיה ברשות
3. הקמת צוות אנרגיה עירוני- צוות בו חברים גורמים ממחלקות רלוונטיות לתחום האנרגיה אשר מלווה ומיישם פרויקטים בתחום האנרגיה
4. הכנת תכנית עבודה שנתית מנוהלת ומתוקצבת במסגרת צוות האנרגיה העירוני
5. הקמת מחלקת אנרגיה- הראשונה ברשות מקומית בישראל, המלווה ומנהלת את תחום האנרגיה
6. גיוס מענקים ומשאבים מחוץ לרשות המסייעים בקידום פרויקטים אנרגטיים
7. הכנת תכנית אסטרטגית עירונית בתחום עם יעדים מדידים ואופרטיביים לשנת 2030
8. יישום מגוון פרויקטים בתחום האנרגיה- פרויקט רב שנתי למעבר לאנרגיה מתחדשת, התייעלות אנרגטית של תשתיות ומערכות עירוניות, קידום רכב חשמלי, מעבר למספק חשמל פרטי ועוד.